

חק לישראל – פרשת תצוה יום ד'

תורה – שמות פרק כח'

(יד) וּשְׁתֵּי שְׂרָשְׂרֹת זֶהָב טָהוֹר מְגִבֶּלֶת תַּעֲשֶׂה אֹתָם מַעֲשֵׂה עֵבֶת וְנִתְּתָהּ אֵת שְׂרָשְׂרֹת הָעֵבֶת עַל הַמְּשֻׁבָּעַת: (יד) וּשְׁתֵּי שְׂרָשְׂרֹת זֶהָב טָהוֹר מְגִבֶּלֶת תַּעֲשֶׂה אֹתָם מַעֲשֵׂה עֵבֶת וְנִתְּתָה אֵת שְׂרָשְׂרֹת הָעֵבֶת עַל הַמְּשֻׁבָּעַת: (יד) וְתִרְתִּין תִּפְיוּ דָּהָב דְּכִי מִתְחַמְּנו תַּעֲבֹד יִתְהוּן עוֹבֵד גְּדִילוֹ וְתִתֵּן יָת תִּפְיָא גְּדִילְתָּא עַל מִרְמָצָא:

(טו) וְעִשִׂיתְ חֲשׁוֹן מְשֻׁפֵּט מַעֲשֵׂה חֲשִׁב כַּמַּעֲשֵׂה אֶפֶד תַּעֲשֶׂנוּ זֶהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשֻׁזָּר תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ: (טו) וְעִשִׂיתְ חֲשׁוֹן מְשֻׁפֵּט מַעֲשֵׂה חֲשִׁב כַּמַּעֲשֵׂה אֶפֶד תַּעֲשֶׂנוּ זֶהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשֻׁזָּר תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ: (טו) וְתַעֲבֹד חֲשׁוֹן דִּינָא עוֹבֵד אֲמֹן כְּעוֹבֵד אֶפֶדָא תַּעֲבֹדְנִיה דְּהָבָא תְּכֵלָא וְאַרְגָּמָא וְעֵבֶע זְהוּרִי וְבוּז שְׂזִיר תַּעֲבֹד יִתִּיה:

(טז) רְבוּעַ יְהִיָּה כְּפֹלֵל זֶרֶת אָרְכּוֹ וְזֶרֶת רְחִבּוֹ: (טז) רְבוּעַ יְהִיָּה כְּפֹלֵל זֶרֶת אָרְכּוֹ וְזֶרֶת רְחִבּוֹ: (טז) מִרְבַּע יְהִי עֵיף זֶרֶתָא אָרְכֵיהּ וְזֶרֶתָא פְּתִיָּה:

(יז) וּמִלְאֲתָ בּוֹ מִלְּאֲתָ אָבֹן אַרְבָּעָה טוּרִים אָבֹן טוּר אֶדָם פְּטָדָה וּבִרְקַת הַטוּר הָאֶחָד: (יז) וּמִלְאֲתָ בּוֹ מִלְּאֲתָ אָבֹן אַרְבָּעָה טוּרִים אָבֹן טוּר אֶדָם פְּטָדָה וּבִרְקַת הַטוּר הָאֶחָד: (יז) וְתִשְׁלֹם בֵּיה אֲשֻׁלְמוֹת אֲבָנָא אַרְבָּעָא סְדָרִין אָבֹן טְבָא סְדָרָא קְרִמָּאָה סִמְקוֹ יִרְקוֹ וּבִרְקוֹ סְדָרָא חָד:

(יח) וְהַטוּר הַשֵּׁנִי נִפְךָ סְפִיר וַיְהִלֵּם: (יח) וְהַטוּר הַשֵּׁנִי נִפְךָ סְפִיר וַיְהִלֵּם: (יח) וְסְדָרָא תְּנִינָא אֲזַמְרִגְדִין וְשִׁבְזִין וְסִבְהִלּוֹם:

(יט) וְהַטוּר הַשְּׁלִישִׁי לְשֵׁם שְׁבוֹ וְאַחֲלָמָה: (יט) וְהַטוּר הַשְּׁלִישִׁי לְשֵׁם שְׁבוֹ וְאַחֲלָמָה: (יט) וְסְדָרָא תְּלִיתָאָה קְנִפִירִי טְרַקְרָא וְעִיו עֵגְלָא:

רש"י

(טו) חשן משפט – שמכפר על הקול הדיו. ד"א משפט שמזכר דבריו והבטחתו אמת דרישנמ"ט זלע"ז (אוחפיהרעו) שהמשפט משמש ג' לשונות דברי טענות בעלי הדיו וגמר הדיו ועונש הדיו אס עונש מיתה אס עונש מכות אס עונש ממון וזה משמש לשון צירור דברים שמפרש ומזכר דבריו: כמעשה אפוד – מעשה חושב ומחמשת מינין: (טז) זרת ארכו זרת רחבו – כפול ומוטל לו לפניו כנגד לבו שנא' והיו על לב אהרן תלוי בכתפות האפוד הבאות מאחוריו על כתפיו ונקפלות ויורדות לפניו מעט והחשן תלוי בהן בשרשרות וטבעות כמו שפורש בענין: (יז) ומלאה בו – על שם שהאבנים ממלאות גומות המשצרות המתוקנות להן קורא אותן בלשון מלואים:

(יז) שרשרת זהב – שלשלאות: מגבלות – לסוף גבול החשן העשה אוחס: מעשה עבות – מעשה קליעת חוטין ולא מעשה נקדים וכפלים כאותן שעושין לזכרות אלל כאותן שעושין לערדסקאות שקורין אינסאנסאיר"ש (רויכפאס) (צ"ח כז): ונתתה את שרשרות – של עבותות העשויות מעשה עבות על משצרות הללו ולא זה הוא מקום לוואת עשייתן של שרשרות ולא לוואת קביעותן ואין העשה האמור כאן לשון צווי ואין ונתתה האמור כאן לשון צווי אלל לשון עתיד כי בפרשת החשן חוזר ומאווה על עשייתן ועל קביעותן ולא נכתב כאן אלל להודיעך מקלח אורך המשצרות שווה לעשות עם האפוד וכ' לך זאת לו' לך המשצרות הללו יוזקו לך לכשתעשה שרשרות מגבלות על החשן תחנם על המשצרות הללו:

חק לישראל – פרשת תצוה יום ד'

נביא – יחזקאל פרק מג' כה'–כז' פרק מד א'–ג'

(כה) שְׁבַעַת יָמִים תַּעֲשֶׂה שְׁעִיר חַטָּאת לַיּוֹם וּפָר בֶּן בָּקָר וְאַיִל מִן הַצֹּאן תְּמִימִים יַעֲשֶׂוּ: (כה) שבעא יומין תעביד צפירא דחטאתא ליומא ותור בר תורי ודכר מן ענא שלימין יעבדון:

(כו) שְׁבַעַת יָמִים יִכְפְּרוּ אֶת הַמִּזְבֵּחַ וְטָהְרוּ אֹתוֹ וּמִלְאֵוּ יָדוֹ (וַיְדִיו): (כו) שבעה יומין יכפרון על מדבחה וידכון יתיה ויקריבון קורבניה:

(כז) וַיִּכְלֹ אֶת הַיָּמִים וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהִלָּאָה יַעֲשׂוּ הַכֹּהֲנִים עַל הַמִּזְבֵּחַ אֶת עוֹלוֹתֵיכֶם וְאֶת שְׁלָמֵיכֶם וְרָצָאתִי אֶתְכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה: (כז) וישלמון ית יומיא ויהי ביומא תמינאה ולהלא יעבדון כהניא על מדבחה ית עלותכון וית נכסת קודשיכון ויתקבלון קורבניכון ברעוא אמר יי אלהים:

(א) וַיֵּשֶׁב אֹתִי דָרָךְ שְׁעַר הַמְּקֹדֶשׁ הַחִיצוֹן הַפְּנֵה קְדִים וְהוּא סָגוּר: (א) ואתיב יתי אורח תרע מקדשא בראה דפתיח למדינחא והוא אחיד:

(ב) וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה הַשְּׁעַר הַזֶּה סָגוּר יְהִי לֹא יִפְתָּח וְאִישׁ לֹא יָבֹא בּוֹ פִּי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בָּא בּוֹ וְהָיָה סָגוּר: (ב) ואמר יי לי תרע הדין אחיד יהא ולא יתפתח ואנש לא יעול ביה ארי יי אלהא דישראל אתגלי עלוהי ויהי אחיד:

(ג) אֶת הַנְּשִׂיא נְשִׂיא הוּא יֵשֵׁב בּוֹ לֶאֱכֹל (לְאֶכְל) לֶחֶם לִפְנֵי יְהוָה מִדְּרָךְ אֱלֹם הַשְּׁעַר יָבֹא וּמִדְּרָכּוֹ יֵצֵא: (ג) לרבא יהי רבא הוא יתיב ביה למיכל לחמא קדם יי מאורח אולמא דתרעא יעול ומאורחיה יפוק:

רש"י

הדרך שנכנס ולפי שהוא אומר למטה יחזקאל (מ"ו) צענין וצבא עם הארץ לפני ה' צמועדים הצבא לך וגו' שורה לעשות העזרה קפנדריא לפי שאותה ביאה לראיית פנים ולריק להראות יפה הולך לומר כאן צביאות של כל ימות השנה שלא יעשה קפנדריא לפי שאין ביאה זו לראיית פנים כמו של רגלים וכן העיד עוד למטה צענין פעמים רבות, מצאתי. את הנשיא – כ"ג נשיא הוא ומחשיבותו יהא רשאי לאכול בשר ולחם קדשים באותו שער שפותחין לו בשעת אכילתו. מדרך אולם השער יבוא – דרך אולם שער מזרחי יכנס לעזרה ויבוא עד אותו פשפש לאכול בו לחמו. ומדרכו ילא – שאין זה ראוי לקפנדריא כשאר שערים וכל היום שלא בשעת אכילת הנשיא יהיה סגור, (סא"א):

(כה) תמימים יעשו – לעולה:

(כז) ולראתי – לשון רצון:

(ב) סגור יהיה – רבותינו העמידו המקרא הזה בפשפש הדומי שהיה לשער ההיכל פשפש פתח קטן כך שנינו במסכת מדות שני פשפסין היו לו לשער הגדול אחד צדום ואחד בצפון צדום לא נכנס בו אדם מעולם עליו מפורש ע"י יחזקאל השער הזה יהיה סגור. בא בו – לעתיד לבא:

(ג) את הנשיא נשיא הוא וגו' – את הנשיא אני נתון רשות נשיא הוא וחשוב ואין דרכו ליסב ולאכול עם שאר הכהני' בלשכו'. הוא ישב בו לאכול לחם – בתוך חללו. מדרך אולם השער יבוא – כשהוא נכנס לתוך החצר הפנימית כדי ליכנס לשער קטן זה לאכול בו דרך אולם השער העזרה שבמזרח יכנס לתוך העזרה ובו דרך ישוב כשישוב ילא באותו

חק לישראל – פרשת תצוה יום ד'

כתובים – משלי יח' ט'-יד'

- (ט) גם מתרפה במלאכתו אִח הוא לְבַעַל מִשְׁחִית: (ט) ואף דמתרפה בעבודתיה חברא הוא לגברא מחבלנא:
 (י) מַגְדֵּל עוֹ שֵׁם יְהוָה בּוֹ יְרוֹץ יְצַדִּיק וְנִשְׁגָּב: (י) מגדלא דעושנא שמייה דאלאה וביה נרהט צדיקא ונתרים ביה:
 (יא) הוֹן עֲשִׂיר קָרִית עֲזוֹ וּכְחוּמָה נִשְׁגָּבָה בְּמִשְׁפָּתוֹ: (יא) מזליה דעתירא קריתא דעושניה וכשורא ירום משריה:
 (יב) לִפְנֵי שֹׁבֵר יִגְבֶּה לֵב אִישׁ וּלְפָנָי כְּבוֹד עֲנֹוה: (יב) קדם תברא יתרורם לביה דגברא וקדם יקרא ענותנותא:
 (יג) מִשִּׁיב דְּבַר בְּטָרָם יִשְׁמַע אֲוֶלֶת הִיא לוֹ וּבְלִמָּה: (יג) מחזיר פתגמא עד לא שמייע שטיותא ליה ובהתתא:
 (יד) רוּחַ אִישׁ יִכְלֹכֵל מִחֲלָהוּ וְרוּחַ נְכָאָה מִי יִשְׁאַנָּה: (יד) רוחיה דגברא תסובר כרהניה ורוחא מככתא מן נטעיניה:

רש"י

- (ט) גם מתרפה במלאכתו – פורש מן התורה
 הוא ת"ח. לבעל משחית – לשטן:
 (י) מגדל עוז שם ה' בו ירוץ לדיק ונשגב –
 והוא מתחזק:
 (יא) וכחומה נשגבה – עשרו לו בחדרי
 משכיתו מפני שהבית נלכף ברלפת אבנים

משנה – בבא מציעא פרק י'

- (א) הַבֵּית וְהַעֲלִיָּה (שֶׁל שְׁנַיִם) שֶׁנִּפְּלוּ, שְׁנֵיהֶם חוֹלְקִים בְּעֵצִים וּבְאֲבָנִים וּבְעֵפֶר, וְרוֹאִים אִילּוּ אֲבָנִים הָרְאוּיּוֹת לְהִשְׁתַּבֵּר. אִם הָיָה אֶחָד מֵהֶן מְפִיר מְקַצֵּת אֲבָנָיו, נוֹטֵל וְעוֹלוֹת לוֹ מִן הַחֲשֻׁבוֹן:
 רע"ב – (א) הבית והעליה של שנים –
 הבית של אחד, ועלייה של אחר: שניהם
 חולקים – לפי שאין ניכר אלו אבנים של
 עליון ואלו אבנים של תחתון: ורואים אלו
 אבנים הראויות להשתבר – שאם נחבס הבית
 מיסודו ונפל תחתיו, יש לדעת שהתחתונות
 נשברו. ואם עליונו של כותל נפל להלן ממנו
 הרבה, העליונות נשברו, שנפלו ממקום גבוה,
 והתחתונות שלימות שנפלו ממקום נמוך.
 ורישא לתנא שניהם חולקים, מיירי שנפל
- הכותל כלילה ופנו את האבנים מיד, וליכא
 למיקס אי בחבסה נפל ותתאה אתצור, אי
 בחבטה נפל ועלייתא אתצור: מקצת אבניו –
 והן שלמות: נוטלן – ובקצת אומר שאינו יודע,
 מהן שהוא אמת, ובקצת אומר שאינו יודע,
 שכיון שהוא מודה במקצת הוה ליה מחוייב
 שבועה לאורייתא ואינו יכול לישבע, וכל
 המחוייב שבועה ואינו יכול לישבע משלם.
 אבל אם אמר על כולן איני יודע, ישבע
 שאינו יודע וחולק עם חבירו בשוה:

חק לישראל – פרשת תצוה יום ד'

(ב) הבית והעלייה של שנים, נפחתה העלייה ואין בעל הבית רוצה לתקן, הרי בעל העלייה יורד ודר למטה, עד שיתקן לו את העלייה. רבי יוסי אומר, התחתון נותן את התקרה, והעליון את המעזיבה:

ביתא לעלייה. ולא כפינן ליה לדור חזיו למעלה וחזיו למטה: מעזיבה – טיח של טיט שנחננים על התקרה. רבי יוסי סבר מעזיבה אשוויי גומות היא, ואשוויי גומות על העליון לאשוויי. ורבנן סברי מעזיבה אחזוקי תקרה היא, ואחזוקי תקרה תחתון צעי לאחזוקי. והלכה כחכמים:

רע"ב – (ב) הבית והעלייה – המשכיר לחזירו עלייה שעל גבי ביתו ואמר לו עלייה זו שעל גבי בית זה אני משכיר לך, ונפחתה העלייה בארבעה טפחים על ארבעה טפחים, דהשתא אם בא זה להשתמש בעלייה כריך שיסתמש חזיו למעלה וחזיו למטה: ואין בעל הבית רוצה לתקן – העלייה: הרי בעל העלייה יורד ודר למטה – לגמרי. דהא שעבר

(ג) הבית והעלייה של שנים שנפלו, אומר בעל העלייה לבעל הבית לבנות, והוא אינו רוצה לבנות הרי בעל העלייה בונה את הבית ודר בתוכו עד שיתקן לו את יציאותיו. רבי יהודה אומר, אף זה דר בתוך של חברו צריך להעלות לו שכר, אלא בעל העלייה בונה את הבית ואת העלייה ומקרה את העלייה, ויושב בבית עד שיתקן לו את יציאותיו:

של חזירו. ואף על פי שזה אינו חסר דהא בלאו הכי לא הוי בני לה, מכל מקום זה נהנה, שאלולי בית זה לא היה לו מקום לדור פס. וקסבר זה נהנה וזה אינו חסר, חייב: אלא בונה את הכל ומקרה את העלייה – למעלה וכל הכריך לה: ויושב בבית – התחתון, דהוי ליה זה לא נהנה, שהרי עלייתו מוכנת לו לדור בה, וזה לא חסר, דהא לא הוה בני לה ולא חזיא ליה:

רע"ב – (ג) הבית והעלייה של שנים – בית של זה ועלייה של זה: אומר בעל עליה לבעל הבית לבנות – החומה והתקרה התחתונה המוטלין עליו לבנות: בונה בית – ותקרה התחתונה שעליו, ויושב בבית עד שיתקן לו יציאותיו, ואחר כך יולא ממנו ובונה עלייתו: אומר רבי יהודה אף זה דר בתוך של חזירו – אם כן הוא, בעל העלייה זו כשזה מחזיר לו יציאותיו נמלא שדר כל הימים הללו בתוך

(ד) וכן בית הבד שהוא בנוי בסלע, וגנה אחת על גביו, ונפחת, הרי בעל הגנה יורד וזורע למטה עד שיעשה לבית ברו בפין. הפתל והאיכלן שנפלו לרשות הרבים והזיקו, פטור מלשלם. נתנו לו זמן לקץ את האיכלן ולסתור את הפתל, ונפלו בתוך הזמן, פטור, לאחר הזמן, חייב:

ועליה יתן בעל הגנה עפר וזרע: פטור מלשלם – דמאי הוה ליה למיעבד, אנוס הוא: נתנו לו זמן – בית דין, שלשים יום לסתור ולקוץ:

רע"ב – (ד) בית הבד – בית לעור זיתים: וגנה אחת על גביו – ובית הבד של אחד וגינה של אחד: ונפחת – בארבעה טפחים על ארבעה טפחים ואינו ראוי לזרוע כבתחילה: כפינן – תקרה עשויה בעגול כמין השת

(ה) מי שהיה כתלו סמוך לגגת חברו ונפל, ואומר לו פנה אבניך, ואומר לו הגיעה, אין שומעין לו, משקבל עליו אומר לו הילך את יציאותיה ואני אטל את שלי, אין שומעין לו. השוכר את הפועל לעשות עמו בתבן ובקט, ואומר לו תן לי שכר, ואומר לו טל מזה שעשית בשכרך, אין שומעין לו, משקבל עליו ואומר לו הילך שכרך ואני אטל את שלי, אין שומעין לו.

חק לישראל – פרשת תצוה יום ד'

המוציא זבל לרשות הרבים, המוציא מוציא והמזבל מזבל. אין שורין טיט ברשות הרבים, ואין לובנים לבנים. אבל גובלין טיט ברשות הרבים, אבל לא לבנים. הבונה ברשות הרבים, המביא אבנים מביא והבונה בונה. ואם הזיק, משלם מה שהזיק. רבן שמעון בן גמליאל אומר, אף מתקן הוא את מלאכתו לפני שלשים יום:

אמאי לאחני בהדיה משמע: המוליא מוליא והמזבל מזבל – כשה מוליא מן הרפת לרשות הרבים יהא מוכן הנושא לזבל, ואינו רשאי להשהותו פס: גובלין טיט – לתת מיד בצנין: והבונה בונה – מקבלן מיד המביא ובונה: מתקן – מזמן ברה"ר כל שלשים יום, ואינו חייב בצנין. ואין הלכה כרשב"ג:

(1) שתי גנות זו על גב זו והירק בינתים, רבי מאיר אומר, של עליון. רבי יהודה אומר, של תחתון. אמר רבי מאיר, אם ירצה העליון לקח את עפרו אין פאן ירק. אמר רבי יהודה, אם ירצה התחתון למלא את גנתו אין פאן ירק. אמר רבי מאיר, מאחר ששניהן יכולין למחות זה על זה, רואין מהיכן ירק זה חי. אמר רבי שמעון, כל שהעליון יכול לפשט את ידו ולטל, הרי הוא שלו, והשאר של תחתון:

רע"ב – (ה) ונפל – לתוך גינת חבירו: הגיעוד – זכה בהן ופנה אותן לעלמך: אין שומעין לו – אם אין זה רואה אין קונה אותן, וחייב הלה לפנותן: בתבן ובקש – ללקט לו משלו או משל הפקר: אין שומעין לו – רע"ג דככל דוכתא אית לן שיה כסף ככסף, גבי שכיר אינו כן, ללא תלין פעולת שכיר כתיב,

רואין מהיכן ירק זה חי – ממקום שהוא יונק וגדל. ולו ינתן: כל שעליון יכול לפשוט ידו וליטול הרי אלו שלו – כדקאמר רבי מאיר. הואיל ומעפרו הוא חי: והשאר של תחתון – דעליון גופיה אפקורי מפקיר ליה לגבי דתחתון. שגנאי הוא לו ליטול רשות ליכנס לתוך של חבירו וללקחו. והלכה כרבי שמעון:

רע"ב – (ו) שתי גינות – של שני בני אדם סמוכות זו לזו. האחת קרקעיתה גבוהה, ושאלה קרקעיתה נמוך: והירק בנתיים – בזקיפת הגובה, שזו גבוה מזו: של עליון – שהרי עפרו הוא ומשלו הוא יונק: של תחתון – שעל אוירו היא מונחת: מאחר ששניהם יכולים למחות – שלא יהא ירק זה כאן. עליון ליטול עפרו, ותחתון למלאות גינתו:

גמרא – בבא מציעא דף קז ע"ב

אמר רבי חנינא הכל בידי שמים חוץ מצננים פחים שנאמר צננים פחים בדרך עקש שומר נפשו ירחק מהם רבי יוסי בר חנינא אמר זו צואה דאמר מר צואת החוטם וצואת האוזן רובן קשה ומיעוטן יפה רבי אלעזר אמר זו מרה תניא נמי הכי מחלה זו מרה ולמה נקרא שמה מחלה שהיא מחלה כל גופו של אדם דבר אחר מחלה ששמונים ושלושה חלאים תלוין במרה וכולן פת שחרית במלח וקיתון של מים מבטלתן תנו רבנן שלשה עשר דברים נאמרו בפת שחרית מצלת מן החמה ומן הצנה ומן הזיקין ומן המזיקין ומחכימת פתי וזוכה בדין ללמוד תורה וללמד ודבריו נשמעין ותלמודו מתקיים בידו ואין בשרו מעלה הבל ונזקק לאשתו ואינו מתאוה לאשה אחרת והורגת

חק לישראל – פרשת תצוה יום ד'

כינה שבבני מעים ויש אומרים אף מוציא את הקנאה ומכניס את האהבה אמר ליה רבה לרבא בר מרי מנא הא מילתא דאמרי אינשי שיתין רהיטי רהוט ולא מטו לגברא דמצפרא כרך ואמרו רבנן השכם ואכול בקיץ מפני החמה ובהורף מפני הצינה אמר ליה דכתיב לא ירעבו ולא יצמאו ולא יכם שרב ושמם לא יכם שרב ושמם כיון דלא ירעבו ולא יצמאו אמר ליה את אמרת לי מהתם ואנא אמינא לך מהכא ועבדתם את ה' אלהיכם וברך את לחמך ואת מימך ועבדתם את ה' אלהיכם זו קריאת שמע ותפלה וברך את לחמך ואת מימך זו פת במלח וקיתון של מים מכאן ואילך והסירותי מחלה מקרבך:

רש"י על הגמרא

להטעים: ללמוד וללמד – מחמת יסוד הדעת: ודבריו נשמעין – לצדיות, שיש לו לב להטעימן: הכל – זיעה וזוהם: נזק לאשתו – אם בעל הרהורים הוא, ומתוך שלבו טוב צדק שאלו קצת חובע לאשתו, וצדקו לשוק ורואה נשים אינו מתאווה להן: כינה שבבני מעיין – תולעים: מוליח את הקנאה ואת החגר – שכשחין לבו טוב עליו הוא נוח לכעוס: ואמרו רבנן השכם ואכול – צערכי פסחים (ק"ב, א) צדכרים שמה רבי לצניו:

אינים פחים – קור הנופח, ולאו היינו רוח דקאמר שמואל, דשמואל זיקא בלא אינה נמי מזקת: זו מרה – שהמריה שבה גדולה, ונובעת ומתפשטת בגידון ובעלמות: וכולן פת במלח מצטלחן – כדילף לקמן מקראי: וקיתון של מים – למי שאין לו יין: וזיקין – היינו רוח דאמר שמואל: מחכימת פתי – שדעתו מיושבת עליו, לפי שאינו מוטער צעינוי: וזוכה צדן – אם יש לו דין עם חזירו דעתו מיושבת ליישב דבריו צבית דין

זוהר – תצוה דף קפב' ע"ב

רוגזא דרבנן במלי דאורייתא. רוגזא דרבנן למיהב יקרא לאורייתא, וכלא לפולחנא דקודשא בריה הוא הוי, לכה נאמר (דברים ה) כי יי אלהיך אש אוכלת הוא אל קנא:

אבל אי במלין אחרנין, לאו פולחנא דקודשא בריה הוא האי, בגין דבכל חטאים דקא עביד בר נש, לאו איהו כוכבים ומזלות ממש פהאי, ואסיר לקרבא בהדיה דהאי. ואי תימא הא לשעתא הוה, דעבר והדר אהדר. לאו הכי, דבין דאעקר קדושה דנפשיה מניה ומאתריה, והוא אל זר, מקפח ההוא אתר, אתתקף ביה, ולא שביק ליה. בר פד אתדכי בר נש מפל וכל, ועקר ליה לעלמין, ולבתר אשתדל לאתקדשא ולאמשכא קדושה עליה. כדון ולואי דאתקדש. אמר ליה רבי יוסי, אתקדש ממש. (ס"א אמאי והא אתרתי ואתקדש):

חק לישראל – פרשת תצוה יום ד'

אָמַר לִיָּה תָּא חֲזוּי, בְּשַׁעֲתָא דְּאִיהוּ עֶקֶר קְדוּשָׁה דְּנִפְשִׁיָּה, וְשַׁרְיָא בְּאַתְרֵיהּ הַהוּא אַל זֶר דְּאֶקְרִי טְמֵא, אֶסְתָּאָב בַּר נֶשׁ, וְסָאִיב לְמֵאן דְּקָרִיב בְּהַדְיָה, וְהֵהִיא קְדוּשָׁה עֶקְרַת מְנִיָּה, וְכִיּוֹן דְּעֶקְרַת מְנִיָּה זְמַנָּא חֲדָא, כְּמַה דִּיעֲבִיד בַּר נֶשׁ עוֹד, לֹא תִיתּוּב לְאַתְרָהּ:

אָמַר לִיָּה אִי חֲכִי, כְּמַה מְסַאָבִין אִינוּן דְּמִתְדַכָּאן. אָמַר לִיָּה שְׂאֵנִי מְסַאָבִין אַחְרָא, דְּלֹא יְכִיל לְמַעֲבַד יְתִיר. אָבֵל דָּא שְׂנִיָּא מִכְּלָא, דְּכָל גּוּפָא סָאִיב מִגּוּ וּמִבְּרָ, וְנִפְשָׁא, וְכָלָא מְסַאָיב. וְשִׂאָר מְסַאָבִין דְּעֵלְמָא, לָאוּ אִיהוּ אֵלָא גּוּפָא לְבַר בְּלַחֲדוּי, וּבְגִין כּוֹן פְּתִיב חֲדָלוּ לְכֶם מִן הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ, דְּאַחֲלָף קְדוּשָׁה דְּמֵאֲרִיָּה בְּגִין אִפּוֹ, דְּדָא אִיהוּ מְסַאָבִין דְּמְסַאָיב כְּלָא. כִּי בְּמַה נְחָשֵׁב הוּא. בְּמַה כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת וְדָאִי נְחָשֵׁב אִיהוּ:

תָּא חֲזוּי, הָאִי אִיהוּ רוּגְזָא דְּאִיהוּ כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, סְטָרָא אַחְרָא, כְּמַה דְּאֶמְרָן, דְּבַעֲי בַר נֶשׁ לְאַסְתְּמָרָא מְנִיָּה וְלְאַתְפְּרָשָׁא מְעֵלוּי, וְעַל דָּא פְּתִיב (שְׁמוֹת ל"ה) אֵלֵהִי מִסְכָּה לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ. לָךְ:

בְּגִין לְאַבְאָשָׁא גְרָמָךְ. וּכְתִיב בְּתַרְיָה אֶת חֵג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר. תִּשְׁמֹר: דָּא סְטָרָא דְּקְדוּשָׁה, דְּבַעֲי בַר נֶשׁ לְנִטְרָא לִיָּה, וְלֹא יְחַלֵּף לִיָּה בְּגִין סְטָרָא אַחְרָא:

הלכה – הרמב"ם הלכות קריאת שמע פרק ג'

(יג) צוואה עוברת כגון שהיתה שטה על פני המים אסור לקרות כנגדה ופי חזיר כצוואה עוברת דמי ואסור לקרות כנגדו עד שיעברו ממנו ארבע אמות:

(יד) היה קורא והגיע למקום הטנופת לא יניח ידו על פיו ויקרא אלא יפסיק עד שיעבור מאותו מקום וכן הקורא שיעתה ממנו רוח מלמטה יפסיק עד שתכלה באשה וחוזר לקריאתו וכן בדברי תורה יצתה רוח מחבירו אע"פ שמפסיק לקריאת שמע אינו פוסק לדברי תורה:

(טו) היה קורא קריאת שמע בבית ונסתפק לו אם יש שם צוואה או מימי רגלים או אין שם הרי זה מותר לקרות היה קורא באשפה ונסתפק לו אם יש שם צוואה או אין שם לא יקרא עד שיבדוק שחזקת האשפה שהיא מקום הטנופת אבל ספק מי רגלים אפילו באשפה מותר לקרות:

מוסר – מספר שערי קדושה ח"ב שער ד'

העצבות גורמת מניעת העבודה וקיום המצוות ובטול עסק התורה וכוונת התפלה ומבטל מחשבה טובה לעבוד את ה'. והיא שער התחלת גירוי הסתת היצר הרע. אפילו אם הוא צדיק. בהראותו כי אין לו תועלת בעבודה בהיות יסורין עליו וכו'. וגם כי בא

חק לישראל – פרשת תצוה יום ד'

עליו בדרך חסידות. באמור לו איך יעלה בדעתך גוש עפר רמה ותולעה להתקרב בקדושת מלכו של עולם וכמו שכתוב (משלי כ"ד) ראמות לאויל חכמות וגו' וכמו שכתוב (איוב ל"ה) ואם צדקת מה תתן לו וגו'. גם גורמת סלוק רוח הקדש מעליו. וההפך בהיותו עובד יתברך בשמחה כמו שכתוב (תהלים ק) עבדו את ה' בשמחה פי השמחה מוסיפה חשק רב ואהבה להדיבק בו יתברך:

לע"נ

זאב וזיים בן שרה, משה דוד בן סוזנה מלכה, גד גבריאל בן סוזן, סוזנה מלכה בת שמואל, דניאלה פורטונה בת רזאל, צדיקה בת שרה ז"ל